

بنام خداوند جان و خرد

بیانیه انجمن علمی بهداشت محیط ایران در مورد انتظارات از رئیس جمهور آینده در حوزه محیط زیست و بهداشت محیط

پاسداشت محیط زیست و تأمین محیط سالم از مهمترین رسالت‌های جوامع بشری برای دستیابی به سلامتی، رفاه اجتماعی و توسعه پایدار به شمار می‌آید. اهمیت، نقش و جایگاه محیط زیست و بهداشت محیط در تحقق آرمان‌های نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور به روشنی در مجموعه قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به ویژه اصل پنجاهم و اسناد بالادستی از جمله سیاست‌های کلی «سلامت»، نقشه جامع علمی کشور، سند چشم انداز ۱۴۰۴ و سیاست‌های کلی «محیط زیست» ابلاغی مقام معظم رهبری منعکس شده است. اگر چه طی بیش از چهار دهه گذشته اقدامات موثر و قابل تقدیری در حوزه بهداشت محیط و حفاظت محیط زیست در کشور صورت گرفته و منجر به ارتقاء سلامتی مردم و بهبود شاخص‌های بهداشتی و زیست محیطی در نقاط مختلف کشور شده است، اما بحران‌های جهانی محیط زیست نظیر تغییر اقلیم و اثرات عمیق مخرب آن (از جمله تشدید کمبود منابع آب، رخداد طوفان‌های گرد و غبار و تهدید منابع خاک) و نیز توسعه صنعتی و افزایش فعالیت‌های کشاورزی و تولید محصولات وابسته در کشور، تحول اساسی در مسائل و نیازمندی‌های این حیطه ایجاد نموده و در مواردی باعث شده است که بخش‌های مهمی از پهنه سرزمینی ایران از نظر کیفیت محیط زیست و شاخص‌های بهداشت محیط در جایگاه مورد انتظار قرار نگیرند. از این رو جبران کاستی‌ها و تداوم پیشرفت ملی در حوزه محیط زیست و بهداشت محیط نیازمند عزم راسخ و توجه ویژه مسئولین محترم و همراهی عموم مردم سرفراز کشورمان می‌باشد و در این راستا انجمن علمی بهداشت محیط ایران به عنوان اولین، بزرگترین و نظام‌یافته‌ترین نهاد مردمی در این عرصه، رسالت و وظیفه ماهوی خود می‌داند که برخی از مهمترین اقدامات جهت حل مسائل حوزه محیط زیست و بهداشت محیط را در چارچوب مطالبات اجتماعی از رئیس جمهور آینده مطرح نموده و خواهان پاسخگویی مسئولانه و شفاف برگزیده انتخابات پیش رو باشد:

- ۱- تأکید بر هماهنگی بین‌بخشی، پیشگیری از موازی‌کاری و تداخل وظایف و همچنین هم‌افزایی سازمان‌ها و نهادهای اجرایی و سیاستگذار عمومی و خصوصی در تدوین، اجرا و پایش و نظارت در حوزه محیط زیست و بهداشت محیط با توجه دقیق و عزم جدی در کاهش فشار بر منابع طبیعی و به ویژه منابع آب
- ۲- ایجاد عزم ملی جهت اصلاح الگوی مصرف مواد، منابع و انرژی با هدف بهینه‌سازی حفاظت از منابع محیط زیست و انرژی و کمیته‌سازی ضایعات

- ۳- توجه به ظرفیت‌های ملی در استفاده بهینه از انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر در مناطق مختلف کشور
- ۴- تدوین و اجرای طرح‌های واقع‌بینانه ملی و محلی سازگاری با تغییر اقلیم با هدف کاهش پیامدهای ناخواسته و نامطلوب بر سلامت جامعه و با اولویت‌گذاری جوامع آسیب‌پذیر
- ۵- در اولویت قرار دادن جنبه‌ها و اثرات زیست‌محیطی و بهداشتی در اجرای سیاست‌ها و طرح‌های توسعه ملی و محلی
- ۶- توجه ویژه به حفظ زیست‌گاه‌ها و تنوع زیستی و پایدار نمودن حیات گونه‌های گیاهی و جانوری طبیعی کشور
- ۷- تدوین و اجرای برنامه‌های واقع‌بینانه ملی و محلی به منظور مدیریت کیفیت هوا با استفاده از تجارب موفق بین‌المللی و ملی و با تأکید بر بکارگیری توانمندی‌های متخصصان و اندیشمندان داخلی و نهادها و مؤسسات معتبر دانشگاهی و دانش‌بنیان کشور
- ۸- تدوین و اجرای برنامه‌های واقع‌بینانه ملی و محلی در جهت مدیریت کمی و کیفی منابع آب با استفاده از تجارب موفق بین‌المللی و ملی و با تأکید بر بکارگیری توانمندی‌های متخصصان و اندیشمندان داخلی و نهادها و مؤسسات معتبر دانشگاهی و دانش‌بنیان کشور و با رویکرد کاهش تنش شدید وارده بر منابع آب و خاک
- ۹- طراحی و پیاده‌سازی سامانه و شبکه ملی جهت سنجش و گزارش شاخص‌های بین‌المللی بهداشت محیط در سطح ملی و محلی و مبنا قرار دادن این شاخص‌ها در پایش دوره‌ای عملکرد سازمان‌ها و مراجع ذیربط
- ۱۰- توجه ویژه به شناسایی، پایش و مدیریت عوامل خطر محیطی نوپدید و بازپدید نظیر میکروپلاستیک‌ها، گاز رادون، تابش فرابنفش خورشیدی (با توجه به تأثیر تغییر اقلیم)، مواد دارویی، آفت‌کش‌ها، نانومواد، آلاینده‌های آلی دیرپا و عوامل میکروبی نوپدید
- ۱۱- توجه به شاخص‌های عدالت در سلامت و دسترسی و برخورداری عادلانه به منابع محیط‌زیست سالم
- ۱۲- توجه ویژه به ایجاد شفافیت، اطلاع‌رسانی و آموزش عمومی در حوزه محیط‌زیست و بهداشت محیط
- ۱۳- برنامه‌ریزی و تدوین چارچوب زمان‌بندی شده بازمی‌سنجی، آسیب‌شناسی، بازنگری، اصلاح و تدوین قوانین و مقررات روزآمد در حیطه‌های مختلف محیط‌زیست و بهداشت محیط
- ۱۴- تأکید بر تدوین و تصویب و ابلاغ برنامه‌های جامع ارتقاء زیست‌پذیری شهری و روستایی با افق‌گذاری میان‌مدت و بلندمدت و بر اساس شاخص‌های محیط‌زیست و بهداشت محیط

تاریخ: ۱۴۰۰/۰۳/۲۲

- ۱۵- تأکید بر انجام مطالعات ارزیابی راهبردی محیط‌زیست در سیاست‌گذاری‌های کلان توسعه با ارزیابی ظرفیت سرزمینی و آمایش سرزمین و با در نظر گرفتن بحران جدی آب در ایران
- ۱۶- تأکید بر گسترش و پوشش کامل انجام مطالعات پیوست سلامت در طراحی و اجرای سیاست‌ها، برنامه‌ها، طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی و خدماتی
- ۱۷- توجه به مبانی و معیارها و اقدامات پیش‌گفته در انتخاب وزرا و مسئولان و روسای وزارت‌خانه‌ها و نهادها و سازمان‌هایی که در حیطه‌های محیط‌زیست و بهداشت محیط دارای مسئولیت و مأموریت سیاست‌گذاری، مدیریتی و اجرایی هستند.
- در پایان ضمن آرزوی موفقیت برای برگزیده انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰، انجمن علمی بهداشت محیط ایران آمادگی دارد در هر یک از موارد بالا شرح تفصیلی مسائل، چالش‌ها، سیاست‌ها، راهبردها، کلان برنامه‌ها، راهکارها و برنامه‌های اجرایی را در فرصت مقتضی در صورت ضرورت و اعلام، ارائه نماید.

انجمن علمی بهداشت محیط ایران